

Inštitut za zgodovino
delavskega gibanja
KNJIŽNICA

D2544

ODIJSKO DRUŠTVO
HOVNIKOV LR SLOVENIJE

SOCIALNO ZAVAROVANJE

LJUBLJANA

1952

CIRILMETODIJSKO DRUŠTVO
KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV LR SLOVENIJE

SOCIALNO
ZAVAROVANJE

L J U B L J A N A

1 9 5 2

D 2544

D 18. IX. 1963 / 478

Cirilmetodijsko društvo kat. duhovnikov
LRS, Ljubljana, Cankarjeva 14.

Ljubljana, 22. januarja 1952

Tovarišu

Mihi Marinku,
predsedniku vlade LRS

Ljubljana.

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov Ljudske republike Slovenije, ustanovljeno pred dvema letoma, je v času svojega plodonosnega delovanja vključilo v svoje vrste nad polovico slovenske duhovščine. Ko smo pred dvema letoma začeli z novim gibanjem med slovensko duhovščino, smo to storili v dobri zavesti, da bi se vsi duhovniki živeli v novi čas in prišli do dejanskega sodelovanja z ljudsko oblastjo v mejah patriotizma in visoke državljanske zavesti. Sklenili smo delati za sedanjo stvarnost, kar pomeni jasno spoznati razne spremembe, ki so nastale v zvezi z našo narodno osvoboditvijo in socialno revolucijo. Temeljnih dejstev ne

more nihče zanikati; priznati je treba vse, kar bo imelo gospodarski in kulturni pomen za bodoče rodove.

Kot patriotje in državljani smo z vstopom in ustanovitvijo našega Cirilmetodijskega društva izpovedali, da imamo skupen cilj: izvrševanje državljanskih dolžnosti in gospodarskih nalog. Izpolnjevanje tega cilja je mogoče vsakemu duhovniku, ki je le malo spoznal sedanjo našo stvarnost. Vsak, ki je trezno presojal naše delo, se nam je pridružil, tako da smo do danes zrastle v močno četo, ki stoji zvesto na braniku katoliške Cerkve z ljudsko oblastjo za ureditev razmer med Cerkvijo in državo.

V času našega društvenega delovanja pa nas je prijetno iznenadila novica, da je zvezna vlada FLRJ izdala uredbo o socialnem zavarovanju duhovščine priznanih veroizpovedi v naši državi. O tej uredbi se je na naših okrajnih sestankih zbudila živahna diskusija, kako in kdaj bodo mogli biti duhovniki te dobrote deležni. Iz nobene države na svetu doslej še nismo slišali poročila, ki bi govorilo o kaki uredbi za zavarovanje duhovščine na lastnem teritoriju. Lahko rečemo, da je FLRJ prva država na svetu, ki je izdala uredbo o so-

cialnem zavarovanju duhovščine. Pri vsem tem je treba še naglasiti to, da je tako uredbo izdala socialistična Titova Jugoslavija. Svojo hvaležnost smo izrazili s tem, da smo se takoj po izdani uredbi iskreno zahvalili predsedniku zvezne vlade in našemu skupnemu vodji maršalu Titu. Svoje navdušenje za uredbo pa smo izrazili v prošnjah, poslanih iz vseh okrajnih sestankov škofijskim ordinariatom, naj storijo vse, da bo tudi slovenski duhovnik deležen te uredbe. Tudi na dekanijskih konferencah se je razpravljalo o tej uredbi. Lahko rečemo, da je vsesplošno prepričanje slovenske duhovščine, naj se ta uredba čimprej spravi v življenje.

Žal, pa na vse prošnje, podpisane od večine slovenske duhovščine, ordinariati niso ničesar pokazali v dejanju, da bi bili voljni storiti kaj za svojo duhovščino. Zato si dovolimo obrniti se na vas, tovariš predsednik, in vas prositi, da bi blagovolili priskočiti nam na pomoč in doseči, da bi bilo mogoče našemu društvu, Cirilmetodij-skemu društvu katoliških duhovnikov LRS v zvezi s pristojnimi zastopniki ljudske oblasti spraviti uredbo za socialno zavarovanje v življenje.

Po začrtani poti v sodelovanju z ljudsko oblastjo bomo šli v boljšo bodočnost do zgraditve socializma, ki je tudi vsakemu izmed nas svetla perspektiva v boljšo bodočnost. S svojim pozitivnim delom hočemo tudi v bodoče koristiti svoji socialistični domovini, Cerkvi in našemu ljudstvu.

Janko Žagar-Sanaval Matija Medvešek

SOCIALNO ZAVAROVANJE ČLANOV CMD

Obisk pri predsedniku vlade LRS.

Misel o ureditvi socialnega zavarovanja za duhovnike je bila obravnavana na mnogih sejah izvršnega in glavnega odbora našega društva. Sprva je šlo predvsem za način, kako bi moglo dati društvo najvišjim cerkvenim predstavnikom v državi pravo pobudo za sklenitev pogodbe za socialno zavarovanje, ker je bilo sprva predvideno, da naj bi se uredila celotna zadeva med najvišjimi predstavniki z ene in z druge strani. Ko pa se je pokazalo, da za tako ureditev ni pravih predpogojev, smo začeli razmišljati o tem, kako bi se zavarovanje uresničilo vsaj v območju posameznih republik. Ko je bila tudi ta možnost dana, in je tako zadeva prešla v roke posameznih ordinarijev, je bilo slišati sicer nekaj glasov, da bi bilo to sprejemljivo, posebnega zanimanja pa zopet ni bilo opaziti. Ker je

bilo videti, da se bo stvar ob nekih nevidnih zaprekah razbila, se nam je zdelo najbolj pametno, da vzame zadevo v roke CMD samo. Na eni izmed sej IO je bilo vprašanje predebatirano in izrečeno nekaterim članom odbora, ki so bili naprošeni, da načrt predlože predsedniku vlade LRS, Mihi Marinku. Tajnik Janko Žagar in urednik dr. Stanko Cajnkar sta v spremstvu sekretarja Verske komisije obiskala predsednika vlade LRS in mu sporočila željo CMD. Tovariš predsednik je z zanimanjem sledil njihovim besedam in obljubil, da se bo za načrt zavzel. V daljšem razgovoru je prišlo na vrsto še marsikako drugo vprašanje, ki zadeva poklic in delo duhovniškega stanu. Tovariš predsednik je priznal, da je delo CMD zelo pozitivno. Pokazal je tudi polno razumevanje za težave, ki se stavlja družtvu na pot. Tako je obisk lepo uspel. Samo nekaj dni na to je bila dana družtvu možnost, da sklene samo pogodbo o socialnem zavarovanju duhovščine.

Na podlagi 1. čl. Uredbe o socialnem zavarovanju duhovnikov z dne 19. V. 1951 (Ur. list FLRJ št. 25/51) in pooblastila predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in so-

cialno politiko vlade FLRJ z dne 24. januarja 1952 števil. 1332, ter v soglasju z ministrom za finance vlade LRS skleneta Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade LRS in Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS sledečo

p o g o d b o

o socialnem zavarovanju katoliških duhovnikov-članov Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov v LR Sloveniji:

1. člen

Duhovniki, člani Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov LRS, so zavarovani pri zavodu, ki izvaja socialno zavarovanje v LRS, po predpisih zakona o socialnem zavarovanju delavcev, uslužbencev in njihovih družin z dne 25. I. 1951 (Ur. list 10/50), kolikor zavarovalno razmerje s to pogodbo ni drugače urejeno.

2. člen

Če je duhovnik, ki je član Cirilmetodijskega društva duhovnikov LRS, v zavarovanju zavezani službi, je zavarovan po splošnih predpisih o socialnem zavaro-

vanju in se določila te pogodbe nanj ne nanašajo.

3. člen

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS sodeluje pri izvajanju socialnega zavarovanja duhovnikov po tej pogodbi, sme vlagati predloge za priznanje pravic svojim članom ter pritožbe in tožbe za svoje člane-zavarovance.

4. člen

Pravice, ki gredo članom po tej pogodbi, so:

pravica do brezplačne zdravstvene oskrbe,

pravica do oskrbnine ob trajno zmanjšani delovni zmožnosti (invalidnine),

pravica do osebne invalidske in starostne pokojnine,

pravica zavarovančevih staršev do družinske pokojnine in pravica do pogrebnine.

5. člen

Pravico do zdravstvene oskrbe imajo tudi zavarovančevi starši, če so nezmožni za delo in nimajo lastnega premoženja, pa jih zavarovanec preživlja in živijo z njim v skupnem gospodinjstvu.

6. člen

Zavarovancu gre pravica do invalidnine ne glede na trajanje zavarovanja, če je invalidnost posledica nesreče pri delu, če je zmožnost za opravljanje cerkvene službe ali duhovniškega poklica trajno ali pa za več kot pol leta zmanjšana od 50—75 % in če je zavarovanec oškodovan zaradi tega vsaj 20 % na svojem zaslužku. Podatke o višini oškodovanja potrjuje Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS.

7. člen

Če je invalidnost ob pogojih 7. člena posledica nesreče izven dela ali bolezni, je potrebno, da si je zavarovanec pridobil osnovno službeno dobo (staž), ki znaša: pri osebah do 35 let 5 let, pri osebah, starih nad 35 let pa za vsako leto prekoračenja še pol leta staža.

Če takšen zavarovanec nima predpisane delovne dobe, dobi namesto invalidnine odpravnino v višini, kot je to določeno po splošnih predpisih o socialnem zavarovanju.

8. člen

Invalidska pokojnina gre zavarovancu, ki je zaradi nesreče pri delu ali izven dela

ali zaradi bolezni postal trajno ali pa za več kot pol leta popolnoma (nad 75 %) nezmožen za službo ali opravljanje poklica.

9. člen

Če je nezmožnost za službo ali opravljanje poklica posledica nesreče pri delu, gre invalidska pokojnina zavarovancu ne glede na službeno dobo in znaša vedno 100% pokojninske osnove.

10. člen

Če je trajna nezmožnost za delo posledica bolezni ali nesreče izven dela, gre zavarovancu invalidska pokojnina, če ima osnovno službeno dobo, kot je predvideno v 8. členu te pogodbe. Invalidska pokojnina se odmeri v takih primerih v odstotku od pokojninske osnove, kot velja to za splošno socialno zavarovanje.

11. člen

Če postane zavarovanec tako invaliden, da tudi ne more opravljati cerkvenih obredov, ki jih more opravljati le duhovnik, mu gre 1000 dinarjev dodatka k njegovi invalidski pokojnini.

V primerih, ko gre uživalcu invalidske pokojnine 25% dodatek za tujo pomoč in postrežbo po splošnih določbah o socialnem zavarovanju, se dodatek odmeri od čiste pokojninske osnove, ne upošteva je dodatek iz prvega odstavka tega člena.

12. člen

Invalidska pokojnina se ne izplačuje, dokler upravičenec službo kljub priznanju nezmožnosti še opravlja.

13. člen

Starostna pokojnina gre zavarovancu, ki je dopolnil 65 let starosti in najmanj 25 let službene dobe (minimalni staž). V tem primeru se odmeri pokojnina v splošno veljavnem odstotku od pokojninske osnove.

14. člen

V službeno dobo se šteje vsaka cerkvena služba, ki ne osnavlja splošne zavarovalne zavezanosti, pri redovniških duhovnikih pa pripadnost k redu od mašniškega posvečenja dalje.

Neupoštevana pa so razdobja, ki se po splošnih predpisih ne štejejo v delovno

dobo (kadrovska služba, kazni zapora, nadaljevalni študij in sl.).

15. člen

Zavarovanci po tej pogodbi so zavarovani z enotno denarno osnovo, in sicer po din 4000 na mesec.

Po enaki osnovi se odmeri pokojnina onim duhovnikom-zavarovancem, ki so prenehali pred začetkom izvajanja socialnega zavarovanja po tej pogodbi z opravljanjem službe zaradi starosti ali onemoglosti.

16. člen

V delovno dobo za priznanje pravic iz socialnega zavarovanja po določbah te pogodbe se zavarovanim duhovnikom poleg časa, ki se šteje za pokojnino po predpisih zakona o socialnem zavarovanju delavcev, uslužbencev in njihovih družin, šteje tudi duhovniška služba, v kateri so bili, preden začne veljati ta pogodba.

Prav tako se šteje zavarovancem čas, ko so bili socialno zavarovani kot duhovniki po tej pogodbi, v delovno dobo za pridobitev in priznanje pravic na podlagi splošnega socialnega zavarovanja, če pre-

stopijo v službo, zavezano socialnemu zavarovanju po splošnih predpisih.

17. člen

Zavarovančevi starši imajo pravico do družinske pokojnine po umrlem duhovniku-zavarovancu ob splošnih pogojih, ki veljajo po zakonu o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin.

18. člen

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS ima ob smrti zavarovanca pravico do pogrebnine po splošnih določbah o socialnem zavarovanju. Društvo je dolžno pokriti stroške pogreba do višine pogrebnine.

Zavarovanec ima pravico do pogrebnine za svoje starše ob pogojih 6. člena te pogodbe.

19. člen

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS je dolžno prijaviti v roku enega meseca po sprejemu v članstvo vsakega svojega člana v zavarovanje centrali zavoda, ki izvaja socialno zavarovanje v LRS. Zavarovanje prične s prvim prihodnjega meseca po sprejemu v društvo.

Prav tako je dolžno javljati vse spremembe za vsakega zavarovanca, kolikor bi te spremembe vplivale na zavarovalno razmerje.

Društvo je dolžno plačevati do vsakega 20. v mesecu vnaprej zavarovalni prispevek v višini 12% od pokojninske osnove za vsakega člana.

Za zamudo plačila se zaračunajo 4% obresti.

20. člen

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS in centrala zavoda, ki izvaja socialno zavarovanje v LRS, izdasta zavarovancem-duhovnikom zavarovalne knjižice, ki se vsako leto potrjujejo. Te knjižice služijo zavarovancem za legitimacijo pri uveljavljanju njihovih pravic do zdravstvene oskrbe (5. člen) kakor tudi pri dokazovanju službene dobe vštevne za pokojnino. V zavarovalno knjižico se vpišejo tudi vse dobe dosedanjega službovanja, kolikor so vštevne za službeno dobo po določbah te pogodbe kakor tudi po določbah zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev in njihovih družin.

Prav tako izdasta Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS in centrala

zavoda, ki izvaja socialno zavarovanje v LRS (6. člen), izkaznice, ki služijo staršem zavarovancev za uveljavljanje pravic do zdravstvene oskrbe.

21. člen

Zavarovanci po tej pogodbi uveljavljajo vse svoje pravice do denarnih dajatev pri centrali zavoda, ki izvaja socialno zavarovanje v LRS, pravice do zdravstvene oskrbe pa pri zdravstvenih zavodih ali pooblaščenih zdravnikih, pristojnih po kraju zavarovančevega stalnega bivališča.

22. člen

Zavarovancem po tej pogodbi prenehajo, se izgubijo in ustavijo pravice iz socialnega zavarovanja po splošnih določbah, ki veljajo o socialnem zavarovanju.

Zavarovancem po tej pogodbi, ki izgubijo članstvo v Cirilmetodijskem društvu katoliških duhovnikov LRS, se na njihovo zahtevo povrne 50 % tistega dela zavarovalnega prispevka, kolikor so ga sami osebno ozir. z odtegljajem od njihove plače vplačali zavodu za socialno zavarovanje, razen v primerih iz čl. 16, odst. 2.

23. člen

Pri uveljavljanju svojih pravic uživajo zavarovanci in tudi Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS v zastopanju njihovih interesov enako upravno in sodno varstvo, kot je to določeno po splošnih predpisih o socialnem zavarovanju.

Prav tako veljajo za zavarovanje po tej pogodbi določbe o upravnokazenskem in kazenskem varstvu, kot veljajo v splošnem socialnem zavarovanju.

24. člen

Če Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LRS preneha obstojati, preidejo vse pravice in dolžnosti, ki izvirajo zanj iz te pogodbe, na združbo duhovnikov LRS, ki bo po svojem namenu nasledovala to društvo. Če pa ne bi bilo take združbe, pa na Versko komisijo pri Predsedstvu vlade LRS.

25. člen

Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov je dolžno v roku 1 meseca po sklenitvi pogodbe predložiti Svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS — Upravi za socialno zavarovanje spisek vseh

članov in vse podatke, ki so potrebni za izdajo zavarovalnih knjižic.

Zavarovalne knjižice in izkaznice za starše se morajo izdati v roku 2 mesecev po sklenitvi pogodbe.

26. člen

V primeru spremembe plačnega sistema ali splošnih predpisov o socialnem zavarovanju bosta pogodbeni stranki prilagodili to pogodbo nastalim spremembam.

27. člen

O morebitnih sporih, ki bi se pojavili med pogodbenima strankama o tolmačenju in izvrševanju te pogodbe, odloča redno sodišče.

28. člen

Ta pogodba začne veljati 1. marca 1952.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1952.

Za svet vlade LRS za
ljudsko zdravstvo in socialno politiko
minister: **Tone Fajfar**

Za Cirilmetodijsko društvo
katoliških duhovnikov LRS:
Janko Žagar-Sanaval **Matija Medvešek**

PODPIS POGODBE

Dne 19. februarja 1952 je bila v prostorih Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko podpisana pogodba o socialnem zavarovanju duhovnikov. V imenu vlade jo je podpisal minister Tone Fajfar, za CMD pa sta dala svoje podpise na to važno listino poslevodeči predsednik Matija Medvešek in tajnik GO CMD Janko Žagar. Od članov glavnega odbora sta prisostvovala slovestnosti dr. Stanko Cajnkari in Avgust Štancer.

Poslevodeči predsednik Matija Medvešek se je zahvalil tovarišu ministru kot zastopniku ljudske oblasti z naslednjimi besedami:

Tovariš minister in tovariši sobratje!

Podpisali smo pogodbo o socialnem zavarovanju katoliških duhovnikov LRS članov CMD. Da niso cerkveni predstavniki take pogodbe sami že prej sklenili — ni naša krivda. Mi smo jim pošiljali zadevne vloge in prošnje. A ni bilo nikake rešitve. Člani našega društva so pa neprestano pošiljali GO iz svojih pokrajinskih sej in okrajnih sestankov predloge in resolucije

z zahtevo, da GO CMD pokrene vse potrebno, da pridejo tudi katoliški duhovniki do socialnega zavarovanja. In če ne bi šlo drugače pa v okviru CMD. Danes stojimo že pred gotovim dejstvom. — Pogodba je podpisana.

Zahvaljujem se ljudski oblasti za uredbo o socialnem zavarovanju duhovnikov vseh veroizpovedi. Zahvaljujem se ljudski oblasti za vsa dopolnila te uredbe in uradno tolmačenje te uredbe, da je moglo naše stanovsko društvo CMD skleniti zadevno pogodbo s Svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS. Za vse razumevanje in dobrotno naklonjenost se zahvaljujem predsedstvu vlade LRS in Svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS, s tovarišem ministrom dr. Potrčem in tovarišem ministrom namestnikom Tonetom Fajfarjem na čelu.

Ta sklenjena in podpisana pogodba dovolj jasno in glasno govori, da v socialistični državi, kakršna je Jugoslavija, vlada svoboda — enakopravnost in imajo vsi državljani pravico do družbene zaščite, t. j. zdravstveno, invalidsko in starostno zavarovanje, ne glede na narodnost, vero in stan.

S tem aktom pa imajo tudi vsi notranji in zunanji ljudski in državni sovražniki najbolj učinkovit odgovor in dokaz, da je vse njihovo klevetanje zoper nas — zloba in laž.

CMD je že s svojim dosedanjim delom pokazalo, da je mogoče z iskrenim sodelovanjem z ljudsko oblastjo dosegati lepe uspehe v splošno korist Cerkev in države.

Ta pogodba pa izpričuje, da se ne preganja Cerkev in vera, temveč dokazuje, da oblast Cerkvi ponuja roko za medsebojno sporazumevanje, ki je predpogoj mirnega sožitja. CMD stoji na zdravih in trdnih temeljih, t. j. zvestoba katoliški Cerkvi in zvestoba domovini — narodu in ljudski oblasti, zato pa mislim, da ljudska oblast povsem upravičeno tudi društvu zaupa.

Naši člani bodo danes dovršeno delo tudi znali prav ceniti. Prepričan sem, da se bodo radi poglobljali v sodobno stvarnost, da bodo s popolnim razumevanjem potreb sedanjega časa znali poiskati vse možnosti za podporo pri graditvi boljšega življenja in lepše bodočnosti.

Vsi dobro vemo — v slogi je moč — uspeh — zmaga. Saj je to tudi dokaz NOB.

Kar smo danes dosegli je tudi ena od mnogih pridobitev NOB.

Naj torej živi sloga in mir, bratstvo in edinstvo!

Naj živi socialistična domovina Jugoslavija!

Naj živi vodja naših narodov maršal Tito!

Naj živi svobodna Slovenija LRS!

Naj živi vlada LRS in njen predsednik Miha Marinko!

Naj živi v svobodni socialistični Jugoslaviji po ustavi FLRJ zagotovljena svoboda katoliške Cerkve!

Naj živi CMD katoliških duhovnikov LRS!

AVDIENCA ČLANOV GO CMD PRI PREDSEDNIKU VLADE LRS MIHI MARINKU

Po slovesnem podpisu pogodbe o socialnem zavarovanju duhovnikov CMD je odšla še dvanajstčlanska delegacija k predsedniku naše vlade tovarišu Mihi Marinku, da se mu v imenu vseh članov CMD toplo zahvali za izkazano velikodušnost in pomoč.

V delegaciji so bili: Medvešek Matija, Žagar Janko, Greif Ivan, Dr. Kos Stanko, Piščanec Gabrijel, Šmon Franc, Camplin Ivan, Kurent Alojzij in Ronko Anton.

Odposlanstvo je vodil in predstavil tovarišu Marinku sekretar Verske komisije tov. Lampret Jože. Nato je tov. Šmon z izbranimi besedami pozdravil tovariša predsednika:

TOVARIŠ VLADNI PREDSEDNIK!

Danes so naši zastopniki sklenili in podpisali z Vašim spoštovanim Svetom za zdravstvo in soc. politiko pogodbo o našem socialnem zavarovanju. Ker je to tako življenjsko važen in pomenljiv dan za stotine slovenskih katoliških duhovnikov, zato smo prišli njihovi zastopniki s podelja najprej k Vam, da Vam v imenu CMD in v svojem lastnem imenu izrazimo svojo veliko radost in prisrčno zahvalo. Veseli smo danes duhovniki in praznik je danes za nas, ker bomo odslej uživali tudi mi enako socialno, zdravstveno in materialno zaščito kot ostali milijoni naših delovnih ljudi. Iskreno hvaležni smo Vam in preko

Vas vsem predstavnikom ljudske oblasti, ker vemo, da je naša organizacija dosegla to le ob blagohotni naklonjenosti našega državnega vodstva.

Naš stan se je že dolgo trudil za tako splošno zavarovanje, pa nekdanji klerikalni režimi so bili gluhi za te težnje. Že takrat smo skušali ustanavljati in vzdrževati različne oblike samopomoči. Toda razne »Karitas«, »Vzajemnosti« in fondi v sklopu klerikalnih bank in zavarovalnic niso mogle uspevati zaradi preslabe stanovske povezanosti, pomanjkanja finančnih sredstev, predvsem pa zaradi dobičkaželjnosti kapitalističnih denarnih zavodov. Niso nam nudile pomoči za zdravljenje, niso nam nudile pomoči v primeru invalidnosti, kvečjemu so dajale par sto dinarjev pri popolni onemoglosti ali kak tisočak posmrtnine. Naše lastne moči so bile tudi po osvoboditvi preslabe. Tako smo že na ustanovnem občnem zboru CMD uvideli, da z novim lastnim Podpornim fondom ne bomo rešili tega vprašanja. Zato smo že takrat pred dobrima dvema letoma izrazili željo, da bi se ob naklonjenosti ljudske oblasti lahko zdaj tudi za nas rešilo vprašanje res splošnega in popolnega soc. zavarovanja. To našo

željo je sporočila takrat tudi naša delegacija tov. maršalu Titu, ki se je za to takoj zavzel in obljubil, da bo to vprašanje čim prej rešeno. Par mesecev nato, nam je 5. člen novega zakona o soc. zavarovanju res dal možnost; pred devetimi meseci pa je izšla še posebna zvezna uredba. Takoj smo se oprijeli te možnosti ter prosili predpostavljene, naj nas zavarujejo. Ker pa od tam ni bilo pomoči, smo to storili danes sami, ker smo prepričani, da ima do tega akta CMD vso človečansko in stanovsko pravico in dolžnost. V program CMD smo si namreč poleg ostalega zapisali tudi: »Skrbeli bomo za socialno šibkejše in telesno onemogle sobrate.« Zato nas veseli, tov. predsednik, da z današnjo pogodbo, z današnjim uspehom vršimo tudi ta človekoljubni program naše napredne organizacije. Prepričani smo, da se bo naše društvo s tem še bolj utrdilo in razširilo.

Tovariš predsednik!

Že doslej smo večkrat občudovali veliko skrb Vas, Vaše vlade in Vaših vladnih ustanov, zlasti Verske komisije za naše želje in potrebe. Z največjo hvaležnostjo navajamo, da smo doslej prejeli za popra-

vila cerkev in poslopij desetine milijonov dinarjev podpore, pa tudi dosedanje gmotne podpore potrebnim ljudskim duhovnikom gredo v milijone. Poleg tega ste nam kot predsednik naše Osvobodilne fronte izkazovali stalno gmotno pomoč in moralno oporo preko IOOF. Za vse to želimo Vam in preko Vas vsem Vam podrejenim državnim in političnim ustanovam izraziti vso dolžno zahvalo. Poudarjam tukaj še posebej pomen Vaše moralne opore, saj ste nam dali večkrat v časopisju, pa tudi na III. kongresu Fronte, blagohotno pobudo in priznanje. Z novo pogodbo o soc. zavarovanju pa ste se obvezali še za večjo zaščito in pomoč, saj nam naše predsedstvo podeljuje stalne mesečne plače, Vaša uprava soc. zavarovanja pa nam bo nakazovala invalidnine in pokojnine, Vaši zdravstveni zavodi in osebje bo skrbelo za zdravje nas in naših staršev, ki jih imamo pri sebi. Naj se Vam tu še posebej zahvalimo, da ste v tej pogodbi osvojili nekatere naše svojstvene predloge, ki se še posebej ozirajo na duhovniško svojstvo našega poklica, kot je n. pr. dejstvo visoko zavarovane osnove, da smo izvzeti od prekvalifikacije, da bodo prejeli naši tovariši, ki ne bodo mogli

maševati, še poseben dodatek, da bomo svoje pravice dosegali z zavarovalno knjižico, da bo imelo CMD v izvajanju zavarovanja izjemne pravice in podobno. V teh točkah občutimo še posebno razumevanje in priznanje našemu poklicu.

Končno želimo ob tej priliki Vam, tov. predsednik, in preko Vas vsemu delovnemu ljudstvu, ki se je desetletja težko borilo za pravico zavarovanja, in vsemu svetu sporočiti to-le:

Podpis tako ugodne, popolne in državne pogodbe o zavarovanju je znak, da v Sloveniji ni govora o zapostavljanju vere, temveč znak izpolnjevanja ustavnih določb, znak o spoštovanju verskega čuta in vseh poštenih duhovnikov, ki priznavajo ljudsko oblast in z njo sodelujejo, je zagotovilo, da se daje z dobro voljo rešiti tudi vsa ostala vprašanja.

Ugotavljamo, da vprašanje našega zavarovanja ni še nikjer rešila kapitalistična družba, še manj pa ga skušajo rešiti informbirojevske države. Nesporno dejstvo je, da je naša jugoslovanska socialistična oblast prva na svetu, ki je sklenila s kat. duhovniki pogodbo o soc. zavarovanju. Predstavniki te oblasti so točno držali svojo besedo in

pokazali za to vse razumevanje. Za vse to Vam v veliki hvaležnosti zagotavljamo: tudi mi bomo v smislu programa CMD držali svojo besedo. Še bolj bomo cenili pridobitve NOB in jih skrbno varovali. Naše svetinje bodo nacionalna svoboda, bratstvo, enotnost in enakopravnost vseh jugoslovanskih narodov.

Naj živi vlada LRS!

Naj živi predsednik zvezne vlade tov. Tito!

Po pozdravu je poslevodeči predsednik Matija Medvešek izročil zahvalno pismo.

Člani delegacije so se zadržali s tovarišem predsednikom v daljšem razgovoru. Dotaknili so se raznih perečih gospodarskih problemov in organizacijskih vprašanj. Neprisiljeno in odkritosrčno je tekla beseda — seveda medtem pa tudi čas. Razpravljali smo o grozni elementarni nesreči, ki je zadela tolminski okraj, o zažrugah, o cenah, o kaparju, o nepravilnem nastopanju političnega aktiva ponekod itd. Ura je bila 14.15. Še nadležni fotograf s svojim stativom in potekla je ura prijetnega in plodonosnega razgovora s predsednikom vlade, ki nam bo vsem ostala v neizbrisnem spominu.

PRESEDNIKU VLADE FLRJ MARŠALU TITU, BEOGRAD

Tovariš Maršal!

Ob zgodovinskem dnevu ureditve socialnega zavarovanja za svoje člane si dovoljuje Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov LR Slovenije izraziti Vam, tovariš Maršal, svojo prisrčno zahvalo.

Naše društvo je bilo ustanovljeno pred dvema letoma. Pri svojem delu je vedno skrbelo, da bi se vključilo v naše vrste čim več slovenskih katoliških duhovnikov, ki bi mogli kot kolektiv izpričati svoj patriotizem do socialistične domovine in dokazati sodelovanje z zakonito ljudsko oblastjo. V prizadevanju za skupno boljšo bodočnost in utrditev našega društva nas je lansko leto prijetno iznenadila novica, da je zvezna vlada FLRJ izdala na Vašo pobudo uredbo, s katero je dana možnost socialnega zavarovanja vsem duhovnikom priznanih veroizpovedi v FLRJ. Iskreno veselje in globoka hvaležnost za izdano uredbo je prevzelo naša srca. Naši člani so razpravljali o omenjeni uredbi na vseh naših sestankih. Svojim cerkvenim predstojnikom smo ponovno pošiljali prošnje,

naj skušajo z zastopniki ljudske oblasti vse tako urediti, da bi mogli biti deležni socialnega zavarovanja vsi duhovniki. Žal, vse naše prošnje škofijskim ordinariatom niso našle razumevanja in ugodne rešitve. Zato se je naše CMD katoliških duhovnikov LRS obrnilo do predsednika vlade LRS s prošnjo za sklenitev pogodbe s predstavniki ljudske oblasti v LRS. Pogajanja so uspešno napredovala, pogodba je bila podpisana 19. februarja 1952. Doživeli smo svoj veliki zgodovinski dan.

Ko gledamo nazaj v minulo leto, čutimo prijetno dolžnost, da se Vam, tovariš Maršal, ponovno iskreno zahvalimo v imenu vseh svojih članov za vso pobudo in naklonjenost, ki ste jo pokazali do duhovnikov vseh veroizpovedi, ko je bila izdana uredba zvezne vlade za socialno zavarovanje duhovnikov. Ponosni smo, da živimo v socialistični Jugoslaviji, ki je prva med vsemi državami na svetu uredila socialno zavarovanje duhovnikov. Vse to nas vsodbuja, da bomo še v večji strnjjenosti in zvestobi do ljudske oblasti korakali v boljšo bodočnost. Naša pot je pod Vašim vodstvom trdna in varna.

Blagovolite sprejeti, tovariš Maršal, naše plamteče pozdrave in iskreno zagotovilo naše zvestobe ter sodelovanja z ljudsko oblastjo za našo skupno boljšo bodočnost.

Tajnik:
Žagar-Sanaval Janko

Predsednik:
Medvešek Matija

Tovarišu
MIHI MARINKU, predsedniku vlade LRS
Ljubljana

Srečni smo, da Vam, tovariš predsednik, moremo ob našem zgodovinskem dnevu v imenu Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov LRS izreči iskreno zahvalo.

Ko smo v minulem letu na svojih okrajnih sestankih razpravljali o uredbi, ki jo je izdala zvezna vlada FLRJ o socialnem zavarovanju duhovnikov, smo vedno obstali pri vprašanju, kako se bo ta zadeva rešila za nas slovenske katoliške duhovnike. Kljub vsestranskemu prizadevanju in prošnjam članov slovenskim škofijskim ordinariatom nismo našli potrebnega razumevanja. Obrnili smo se na Vas, tovariš predsednik, v imenu vsega članstva našega

društva, ki v svojih vrstah vključuje polovico slovenskih katoliških duhovnikov. Razumeli ste naše prošnje. Kakor je Titova Jugoslavija prva na svetu, ki je izdala uredbo o socialnem zavarovanju duhovnikov, tako smemo po pravici reči, da je vlada LRS, kateri načelujete Vi, prva republika v naši državi, ki je sklenila pogodbo s stanovskim društvom katoliških duhovnikov. Ob današnjem zgodovinskem dnevu podpisa pogodbe med vlado LRS in CMD o socialnem zavarovanju duhovnikov-članov našega društva se Vam iskreno zahvaljujemo za vso Vašo naklonjenost in razumevanje.

Trdno hočemo hoditi po načrtani poti dalje vedno z ljudsko oblastjo za našo skupno, boljšo bodočnost.

V Ljubljani, dne 19. 2. 1952.

Tajnik: Predsednik:
Janko Žagar, l. r. Matija Medvešek, l. r.

Predsedniku vlade LRS tov. Mihi Marinku.

Sredi grozot razbesnele zime se je tudi nam duhovnikom tolminskega okraja —

članom CMD — odvalil kamen od srca. Po zaslugi ljudske oblasti, socialno zavarovani, bomo zrli v lepšo bodočnost in delali za blagor domovine.

Ljudski oblasti najtoplejša zahvala.

Okrajni zaupnik:
Slavko Rejec

PREDSEDNIKU VLADE MIHI MARINKU

Izvolite prejeti kar najiskrenejšo zahvalo za Vaše prizadevanje pri lepi izpeljavi socialnega zavarovanja za duhovnike člane CMD.

Zaupnik za okraj Radovljica:
Sekovanič

Tov. min. predsednik! Kot zaupnik duhovnikov, članov CMD sežanskega okraja, izrekam v njihovem imenu globoko zahvalo vladi LRS, da je vlada blagovolila skleniti z našim društvom pogodbo o socialnem zavarovanju duhovnikov.

Še pozni zanamci se bodo hvaležno spominjali tega velikodušnega dejanja naše vlade.

Z odličnim spoštovanjem

Gabrijel Piščanec

Klanec, 23. II. 1952.

**Predsedniku vlade tov. Mihi Marinku,
Ljubljana**

Duhovniki CMD, zbrani na sestanku v Krškem, z radostjo pozdravljamo podpis pogodbe o socialnem zavarovanju duhovnikov in Vam pošiljamo toplo zahvalo za velikodušno naklonjenost.

Za pokrajinski odbor Zasavja
predsednik:
Alojzij Kurent

**Mihi Marinku predsedniku vlade LRS,
Ljubljana**

Duhovniki, člani CMD goriškega okraja, se Vam najtopleje zahvaljujejo za naklonjenost socialnega zavarovanja.

Delegat Petrič

**Predsedniku vlade Mihi Marinku,
Ljubljana**

Ob priliki podpisa pogodbe o socialnem zavarovanju katoliških duhovnikov, članov CMD, se Vam v imenu članov okraja Murska Sobota toplo zahvaljujemo za pomoč naše ljudske oblasti katoliški duhovščini.

Okrajni zaupnik:
Koren Ivan

**Predsedniku vlade LRS,
Ljubljana**

Člani CMD okraja Kranj se Vam zahvaljujemo za pogodbo o socialnem zavarovanju. Čast nam je, da smo prvi svobodni poklic, ki je po Vaši pobudi in prizadevanju lahko sklenil pogodbo o socialnem zavarovanju. Ponosni pa smo tudi, da je prav naša ljudska oblast, zvesta svojim socialističnim načelom, prva pred vsemi drugimi in tako uvidevno rešila to vprašanje.

Poverjenišтво CMD okraja Kranj

Dr. Stanko Kos

**Miha Marinko, predsednik vlade LRS,
Ljubljana**

Duhovniki, člani CMD mesta Ljubljane, se Vam toplo zahvaljujemo za Vašo naklonjenost za socialno zavarovanje naših članov.

Predsednik:

Cajnkár dr. Stanko

**Spoštovani tovariš Marinko, predsednik
vlade LRS,
Ljubljana**

Po naročilu 14 stanovskih tovarišev, članov CMD trboveljskega okraja, se Vam

ponovno zahvaljujem za sklenitev pogodbe o socialnem zavarovanju. Naj živi zmagoviti trboveljski proletariat!

Naj živi naša ljudska oblast!

Okrajni zaupnik:
Šmon

**Predsedniku vlade tov. Mihi Marinku,
Ljubljana**

Ko v dnevnem časopisju beremo poročilo, da je bila med slovensko vlado in med CMD dne 19. 2. 1952 sklenjena pogodba o socialnem zavarovanju, čutimo duhovniki, člani CMD, hvaležno dolžnost, da Vam kot predsedniku vlade izrazimo za to najlepšo zahvalo.

Za okraj Novo mesto:
Vinko Toš

**Predsedniku vlade tov. Mihi Marinku,
Ljubljana**

V svojem imenu in v imenu članov CMD poljčanskega okraja se Vam iskreno zahvaljujem za Vaše veliko razumevanje in pomoč, ki ste jo nudili, da je prišlo do podpisa pogodbe socialnega zavarovanja duhovnikov.

Zagotavljamo Vam, da bomo ljustvu vsekdar in povsod pravilno tolmačili plemenita prizadevanja ljudske oblasti za dosego resničnega blagostanja in sreče našega ljudstva.

Za okraj Poljčane:
Štancer

